

مدیریت کیفیت فراگیر

ترجمه: مرتضی عظیمی

مدیریت کیفیت فراگیر، (TQM) نظام یکپارچه‌ای از اصول، روشها، و بهترین شیوه‌های است که چارچوبی را برای حصول برتری در هر چیزی، فراهم می‌آورد.

مرور کلی

ریشه مدیریت کیفیت فراگیر (TQM) باز می‌گردد به آموزه‌های دراکر، ژوران، دمینگ، ایشی کاوا، کروسبی، فین باوم و افراد بی‌شمار دیگری که بررسی کرده، عمل کرده و کوشیده‌اند تا فرایند مدیریت سازمانی را اصلاح کنند. TQM مجموعه‌ای از اصول، روش، فرایند، و بهترین شیوه‌هایی است که در طول زمان مفید بودن خود را به اثبات رسانده است. اکثر سازمانهای در سطح جهانی بسیاری از رفتارهایی را به معرض نمایش گذارده‌اند که نوعاً با TQM شناخته می‌شوند.

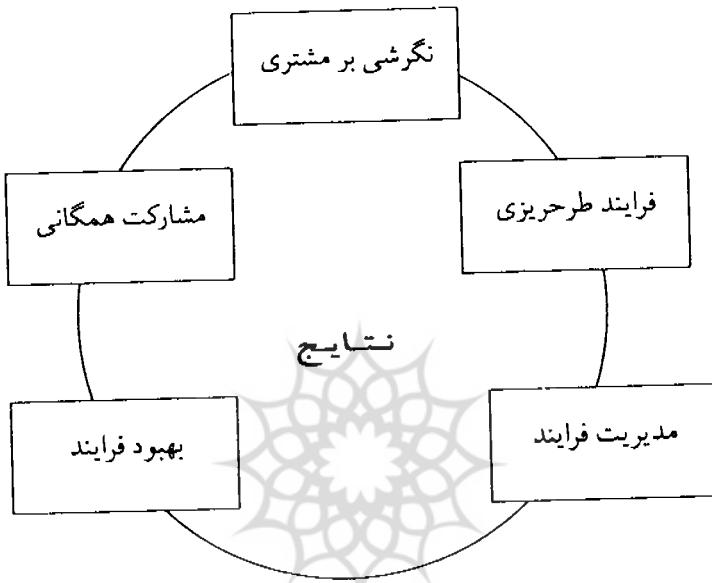
هیچگاه دو سازمان به یک روش TQM را اجرا نمی‌کنند. هیچ دستورالعملی نیز برای موفقیت سازمان وجود ندارد، با این حال، الگوهای مهمی از TQM وجود دارد که سازمانها می‌توانند از آن استفاده کنند که عبارتند از: جایزه پشتکار دمینگ^۱، معیار مالکوم بالدریج برای برتری عملکرد^۲ مؤسسه اروپایی مدیریت کیفیت^۳، و استانداردهای

-
1. Deming Application Prize
 2. Malcolm Baldrige Criteria for Performance Excellence
 3. European fundation for quality management (EFQM)

مدیریت کیفیت ایزو ۱.

هر سازمانی که بخواهد عملکرد خود را ارتقا بخشد، می‌تواند با انتخاب یکی از این الگوهای انجام خود - ارزیابی، به خوبی از آن بهره ببرد.

ساده‌ترین الگوی TQM در شکل در پی آمده نشان داده شده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

این الگو با شناخت نیازهای مشتری آغاز می‌شود. سازمانهای TQM دارای فرایندهایی می‌باشند که به طور مداوم اطلاعات مربوط به مشتری را جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل کرده و بر روی آن اقدام می‌کنند. اغلب دامنه این فعالیتها تا شناخت مشتریان رقیب نیز پیش می‌رود. گسترش دامنه شناخت کامل از نیازهای مشتری، به سازمانهای TQM کمک می‌کند تا رفتار بعدی مشتری را پیش‌بینی کنند.

سازمانهای TQM، شناخت از مشتری را با اطلاعات دیگر در هم می‌آمیزند و با

کمک فرایند طرح‌ریزی، اقدامات را در سراسر سازمان هماهنگ می‌کنند تا بر فعالیتهای روزمره مدیریت کنند و بدین‌وسیله به اهداف آتی دست یابند. طرح‌ها در فواصل دوره‌ای معین بازبینی شده و در صورت لزوم تطبیق داده می‌شوند. فرایندهای طرح‌ریزی مانند چسبی عمل می‌کند که تمام فعالیتهای TQM را به یکدیگر می‌چسباند.

سازمانهای TQM می‌دانند که رضایت مشتری در صورتی جلب می‌شود که کالا و خدماتی را دریافت کنند که نیازهای آنان را برآورده سازند، بموقع ارسال شوند، و به همان اندازه که می‌ارزند قیمت داشته باشند. سازمانهای TQM از روش‌های مدیریت فرایند در جهت توسعه فرایندهایی که از لحاظ هزینه کنترل می‌شوند، استفاده می‌کنند که این روش‌ها پایدار بوده و قادر به برآوردن نیازهای مشتریان می‌باشند.

همچنین سازمانهای TQM می‌دانند عملکرد استثنایی امروزه، ممکن است در آینده عملکردی غیرقابل قبول باشد، لذا از مفاهیم بهبود فرایند استفاده می‌برند تا هم از مزایای پیشرفت بهره برند و هم به پیشرفت مستمر دست یابند. حتی بهبود فرایند نیز از نظام TQM تحصیل می‌شود.

آخرین الگوی TQM، مشارکت همگانی است. سازمانهای TQM به این نکته واقنعت که هر کاری توسط افراد صورت می‌پذیرد و سرآغاز آن نیز رهبری است. در سازمانهای TQM، مدیریت ارشد مستولیت پیاده‌سازی، پرورش، و اصلاح تمام فعالیتهای TQM را می‌پذیرد. مدیران ارشد مطمئن می‌شوند که افراد به خوبی آموزش دیده باشند، توانا باشند و فعالانه در جهت رسیدن به موفقیتهای سازمان شرکت جویند. مدیریت و کارکنان با همکاری یکدیگر محیط توانمندی را خلق می‌کنند که در آن محیط، افراد دارای ارزش می‌باشند.

تمام عوامل و عناصر الگوی TQM در جهت رسیدن به نتایج، یا یکدیگر تعامل دارند.

حال باید دید مهندسی کیفیت فرآگیر (TQE) چه کمکی می‌کند؟

قابلیت اصلی TQE در حوزه هوشین کانتری^۱، مدیریت فرایند، و بهبود فرایند واقع است. لیکن با استفاده از نتایج TQE و خدمات آموزشی، سازمان شما می تواند اقدام به پیاده سازی و استفاده از مفاهیم TQM کند.

هوشین کانتری مستقیماً از میزان طرح‌حریزی الگوی TQM حمایت می‌کند. اجرای هوشین کانتری در درون سازمان شما معمولاً نخستین گام در جهت یکپارچه‌سازی کامل TQM می‌باشد، چرا که اولین طرحی که به وجود می‌آید، «اجرای TQM» است. صرف نظر از رشد یافتنگی TQM در سازمان، اجرا و پیاده‌سازی فرایند طرح‌حریزی هوشین کانتری، به سازمان شما این امکان را می‌دهد که عوامل ضروری موفقیت را تعیین کنید، اجرای آن را برنامه‌ریزی نمایید، مالکیت را تعریف کنید، روند پیشرفت را دنبال کنید، و به نتایج دلخواه برسید. دستنامه هوشین TQE^۲، فرایند هوشین کانتری را تبیین می‌کند و دستورالعمل گام به گام را ارائه می‌دهد. همچنین از این دستنامه به عنوان متنی هم برای آموزش در محل^۳ و هم برای آموزش متکی بر شبکه^۴ استفاده می‌شود تا شما و تیمتان را برای حرکت سریعتر، ارتقا بخشد. برای آنکه هوشین به طور کامل اجرا شود، TQE، نرم افزارهای شبکه‌ای و کامپیوتري ارائه می‌دهد تا از کاربرگ‌ها کاسته و ساختاری را برای فرایند طرح‌حریزی فراهم آورد. این نرم افزار کمک می‌کند تا طرح هوشین به جای آنکه سندی باشد که گرد و خاک بخورد، به صورت روشن مدیریت در آید. اجرای هوشین کانتری می‌تواند گام بزرگی به سوی تبدیل شدن به سازمان رشد یافته TQE باشد.

به منظور کمک به سازمانها در اجرای مفاهیم مدیریت فرایند و بهبود فرایند، TQE اقدام آموزش در محل و شبکه‌ای می‌کند. در این جلسات آموزشی، افراد می‌آموزند که چگونه از ابزار اساسی کیفیت به منظور مدیریت و بهبود فرایندها بهره ببرند. افراد به محض شناخت این ابزار اساسی، می‌توانند مشخص نمایند که فرایندهایشان می‌توانند

نیازهای مشتریان را برآورند. و اگر چنین باشد آنان می‌دانند که چگونه فرایند را به گونه‌ای استاندارد کنند که از عملکرد ثابت و قابل آن اطمینان حاصل کنند. در غیر این صورت، افراد درخواهند یافت که چگونه از الگوی PDCA برای آغاز بهبود فرایندها بهره ببرند، به طوری که نیازهای مشتریان را پاسخ دهند. اگر می‌خواهید از میزان مهارت خود در به کارگیری ابزار اساسی کیفیت آگاه شوید، به این آزمون پاسخ دهید و نتیجه را ببینید.

آگاهی از چگونگی کاربرد ابزار کیفیت، به افراد سازمان کمک می‌کند تا مسئولیت فرایندهایی را که مدیریت می‌کنند، بر عهده بگیرند. به طورکلی، این ابزار به هر کسی کمک می‌کند تا حدود ۸۰ تا ۹۰ درصد، فرایندهایی را که مدیریت می‌کند شناخته و به طور مداوم آن را بهبود بخشد. برای ۱۰ تا ۲۰ درصد دیگر فرایندها که به ابزار پیچیده‌تری نیاز دارد، TQE نیز برنامه‌هایی را برای طراحی تجربیات در اختیار می‌گذارد. این کلاس (مجموعه)، روشهایی را که سازمانهای TQM به کار می‌برند، به مهندسان و متخصصان یاد می‌دهد تا به بهبود همه جانبه فرایند دست یابند. همچنین محصولات و خدمات آموزشی TQM، می‌توانند به سازمان‌تان کمک کند تا به یک الگوی قاعده‌مند TQM تبدیل شود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتوال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پریال جامع علوم انسانی